

Asia: VN/8830/2019

Lausuntopyyntö selvityksestä usean kielen merkitsemisestä väestötietojärjestelmään

Lausunnonantajan lausunto

Selvityksessä on arvioitu vaikutuksia kieliryhmiin. Mitä muita mahdollisia vaikutuksia usean kielen merkitsemisellä väestötietojärjestelmään olisi kieliryhmiin. Pyydämme teitä erottelemaan vastauksessanne malli A:n ja malli B:n arvioidut vaikutukset.

Inarin kunta pitää tärkeänä mahdollisuutta merkitä useampi kieli väestötietojärjestelmään. Inarin kunta on Suomen ainoa nelikielinen kunta, jossa puhutaan suomen lisäksi inarin-, koltan- ja pohjoissaamea. Esitetyt vaihtoehdot helpottaisivat saamenkielisten palvelujen tarpeen arviointia ja palvelujen suunnittelua. Esitetyistä vaihtoehdoista paras malli olisi vaihtoehto B.

Selvityksessä on arvioitu vaikutuksia viranomaisten toimintaan. Mitä muita mahdollisia vaikutuksia usean kielen merkitsemisellä väestötietojärjestelmään olisi viranomaisille. Pyydämme teitä erottelemaan vastauksessanne malli A:n ja mallin B:n arvioidut vaikutukset.

Useamman kielen merkitseminen väestötietojärjestelmään johtaisi siihen, että eri saamenkieliä puhuvien määrä näkyisi selkeämmin. Muutoksella myös vältyttäisiin mm. varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa ei-äidinkielen merkitsemisestä tarkoituksellisesti äidinkieleksi, jotta tietyt palvelut olisi saatavilla. Näkyville tulisi paremmin myös esimerkiksi kielipesätoiminnan tarve, jos tietty saamenkieli olisikin perheen toinen tai kolmas kotikieli.

Molemmissa vaihtoehdoissa mm. perheen sisällä eri saamenkieliryhmiä edustaville henkilöille olisi mahdollista nykyistä joustavammin tarjota palveluja halutulla kielellä, kun kotona käytettävät kielet olisivat väestörekisterissä nähtävissä.

Saamen kielilain (1086/2003) mukaan saamelaisella on oikeus käyttää saamen kieltä mm. viranomaisessa asioidessaan. Saamen kielilaki ei velvoita järjestämään kaikkia palveluja saamen äidinkielekseen tai kotikielekseen merkinneelle ei-saamelaiselle. Jatkossakin lainsäädännöllisesti tulee olla selkeää, millä perustein kunnan on järjestettävä saamenkielisiä palveluja.

Mitä taloudellisia vaikutuksia usean kielen merkitsemisellä väestötietojärjestelmään olisi teidän kannaltanne? Pyydämme teitä erottelemaan vastauksessanne malli A:n ja mallin B:n arvioidut vaikutukset.

Molemmista vaihtoehtoista seuraa taloudellisia vaikutuksia, mutta todennäköisesti vaihtoehto B:n vaikutukset olisivat maltillisemmat. Vaihtoehto A:n kustannuksia ei kaikilta osin ole selvitetty työryhmän toimesta. Molemmat vaihtoehdot aiheuttavat kunnille lisäkustannuksia mm. kuntien asiakastietojärjestelmien muutoksista johtuen. Muutoksen taloudelliset vaikutukset tulee huomioida kuntien valtionosuuksissa tai muutoin siten, että mahdolliset lisäkustannukset huomioidaan täysimääräisesti.

Mikä selvitetystä vaihtoehtoista olisi teidän mielestänne paras malli toteutettavaksi?

Malli B

Kirjoittakaa tähän, jos teillä on muuta lausuttavaa

-

Palolahti Mari
Inarin kunta